

Täysistunto

Torstai 3.10.2024 klo 16.01—18.20

2.3. Suullinen kysymys terveystalvaiden asiakasmaksuista (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 159/2024 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.41 **Harry Harkimo liik:** Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Meillä on erikoissairaanhoitossa 170 000 ihmistä jonossa, ja se maksaa jo Suomelle paljon, koska monet eivät pääse töihin. On arvioitu, että 300—400 euroa maksaa yksi päivä, [Vasemmalta: Näin on!] eli se on satoja miljoonia. Mutta tällä hetkellä on se tilanne, että te olette nostamassa maksuja, eli terveyskeskusmaksuja ollaan nostamassa 20 prosentilla ja erikoissairaanhoiton maksuja ollaan nostamassa yli 40 prosentilla. Miten te kuvittelette, että ihmisillä on varaa mennä sinne enää, kun muutenkin toimeentulot ovat uhattuja? [Tytti Tuppurainen: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.42 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Harkimo kysyi näistä asiakaspalvelumaksuista, mitä korotetaan ensi vuoden alusta. Tämä korotus on osa siitä viime kevään kehysriihessä sovitusta kolmen miljardin euron säästöpaketista, ja se tulee kohdentumaan useaan eri asiakasmaksuun. Pitää kuitenkin muistaa, että se maksukatto ei muutu, eli se on edelleenkin sen vähän vajaa 700 euroa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mattila, olkaa hyvä.

16.43 **Hanna-Leena Mattila kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Ikonen, te olette kertonut, että osa hyvinvointialueista tulisi selviämään näistä kertyneistä alijäämistä. Voi olla näin, mutta jälki on sen mukaista, eli rumaa. Käytännössä tämä tarkoittaa lähipalveluverkon karsimista, sitä, että terveysasemia laitetaan kiinni, vanhuksia tai jopa saattohoidossa olevia ihmisiä kiikutetaan maakunnan toiselle laidalle. Te kerrotte, että rahoituslakia uudistetaan, mutta käytännössä se tarkoittaa asiakasmaksujen nostamista tai jälkikäteistarkistuksen kiristämistä. Milloin te tuotte eduskuntaan sellaista lainsäädäntöä, joka aidosti helpottaa hyvinvointialueita ja ennen kaikkea niitten ihmisiä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 96/2024 vp

16.43 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys oli lopussa yleisluontoinen kysymys siitä, mitä hallitus on tekemässä. Totean tässä vaiheessa, että hallitus on tänään sopinut, että lokakuun aikana annan pääministerin ilmoituksen, niin kuin eduskunnastakin on toivottu, sosiaali- ja terveystalouden tilanteesta. Tulomme antamaan eduskunnalle tilannekuvan siitä, missä mennään... [Antti Kurvinen: Kuunnelkaa Kaikkosta enemmän!] Eli annamme tilannekuvan siitä, missä mennään sekä palveluiden osalta että hyvinvointialueiden talouden osalta. Tulomme kertomaan, mitä hallitus on tehnyt, tekemässä ja mitä on suunnitelmassa, mikä on meidän ajatuksemme siitä, miten me turvaamme tämän meidän suomalaisten aivan keskeisen hyvinvointipalvelun eli sosiaali- ja terveystaloudet, ja siitä käydään keskustelua. Eduskunta ansaitsee käydä sen keskustelun, mutta hallitus ansaitsee myöskin rauhallisesti sen tilaisuuden, että voimme kertoa sen suunnitelmamme, miten näissä asioissa edetään. [Eduskunnasta: Hyvä vastaus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.45 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Monella suomalaisella on ihan aito huoli siitä, saako apua ja hoitoa, kun niitä tarvitsee. Meidän tehtävämme on tietenkin vakuuttaa, että niitä saa, mutta sitä huolta ei saa kyllä väheksyä.

Itse kannan erityistä huolta lastensuojelusta. Alueilta kuulee jo viestejä siitä, miten perhekuntoutusyksiköiden työntekijöitä lomautetaan, eikä varmasti kyse ole siitä, etteikö olisi perheitä vailla tukea. Kuulee viestejä siitä, miten lastensuojelun sijoituspäätöksiä vedetään pois viime hetkellä, eikä varmasti ole selityksenä se, että yhtäkkiä perheiden tilanteet muuttuisivat, kun päätös tulee ylemmältä taholta. Kyse on säästöistä ja siitä, että alueet laitetaan sopeuttamaan hyvin nopeasti.

Te voitte ministeriäitioista todeta, että alueet voisivat tehdä paremmin, mutta kun eivät ne voi, ja viime kädessä te olette kuitenkin vastuussa siitä, miten sitä lapsuutta voidaan rakentaa ja tässä maassa suojella. Kysyisinkin kaavailluista tulevaisuuden sosiaalialan sadan miljoonan leikkauksista: lupaatteko, että ne eivät kohdennu enää lastensuojeluun? Niitä kai selvitetään, mutta se luo valtavaa epävarmuutta. Hybridiyksiköt eivät ole vastaus, kun puhutaan kaksivuotiaasta, jonka vanhemmat pahoinpitelevät häntä. Lasten ja nuorten terapiatakuu ei ole vastaus — vaikka tärkeä asia — silloin, kun yhdeksänvuotiaalla ei ole kotona turvallista. [Puhemies koputtaa] Lastensuojelulle on tässä maassa tarve.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.46 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvät edustajat, sosiaalihuollon sadan miljoonan leikkauksia vasta valmistellaan. Tässä kannattaa nyt muistaa se, että kokonaiskustannukset ovat kymmenen miljardia, niin että tämä sadan miljoonan leikkaus ei ole siihen verrattuna kovin iso.

On selvää, että varmasti tulee olemaan vaikeaa löytää niitä leikkauskohteita, koska sosiaalihuollon kenttä on hyvin pirstaleinen Suomessa tällä hetkellä. Se on ollut kuntien vastuulla ja siirtynyt hyvinvointialueille, ja toteutus ja toimintatavat vaihtelevat kunnasta toiseen. Nyt meidän on tärkeää hakea niitä suuntaviivoja, millä tavalla sosiaali- ja terveyshuollon palveluita Suomessa järjestetään sillä tavalla, että ihmiset olisivat yhdenvertaisessa asemassa koko Suomessa. Totta kai haemme sellaisia toimintatapoja, mitkä eivät vaaranna esimerkiksi lastensuojelun palveluita.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 96/2024 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.